

**НОВ
БЪЛГАРСКИ
УНИВЕРСИТЕТ**

КУРСОВ ПРОЕКТ

НА ТЕМА:

**ДИАГНОСТИКА НА ЖИЗНЕНИЯ ЦИКЪЛ НА
ПУБЛИЧНИ КОМПАНИИ”** *(на примера на Варна Плод
АД – Варна, код: 4V5)*

Изготвил:

Проверил:

София, 2015

СЪДЪРЖАНИЕ:

УВОД

1. ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА ПРОМЕНЛИВИ

2. ДЕФИНИРАНЕ СТАДИЙ НА ЖИЗНЕН ЦИКЪЛ

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

ИЗПОЛЗВАНА ЛИТЕРАТУРА

ПРИЛОЖЕНИЯ

УВОД

Подобно на хората, предприятията имат своя път на развитие, който те следват, както и настоящото им състояние ги кара да преразглеждат неговото спазване. Компаниите се раждат, растат, разширяват се и се развиват в предприятия функциониращи на продължаваща база. В този смисъл, те трябва да се приспособят към нарастващите изисквания и динамика на пазара. И те трябва постоянно да преосмислят своя път на развитие с оглед да останат конкурентоспособни.

1. Изчисляване на променливи

✓ Приходи от продажби

Приходите характеризират възвръщаемостта на изразходения труд и капитал в предприятието и се възприемат като брутните потоци от икономически изгоди получени от и дължими на предприятието. В по – конкретен план приходите изразяват възникнало вземане или получени пари и други ценности от продажбата на продукция и стоки или извършването на услуги.

При анализът на приходи, основен източник на информация е Отчетът за доходите. В Отчета за доходите, приходите са представени в три основни разреза: оперативната дейност, финансови и извънредни приходи.

В настоящия анализ на Варна Плод се използват нетните приходи от продажби (не се включва начисления ДДС).

Темпът на изменение на приходите от продажби се изчислява по формулата:

$$T(x) \% = [(X_2/X_1)-1] * 100,$$

където:

$T(x) \%$ – темп на растеж на показателя в процент;

X_2 - стойността на показателя към 31 декември година t

X_1 – стойността на показателя към 31 декември година $t-1$ (предходна година)

Съгласно таблица 1 се използва средната стойност на приходите от продажби за периода 2009-2013г.

✓ Сума на актива

За изчисляване на темпа на растеж на активите на Варна Плод АД се използва общата сумата на активите. Те са представени в Отчета за финансовото състояние. Методологията за изчисляване на темпа е аналогична на приходите като отново се прилага средна стойност за периода 2009-2013г.

✓ ЕБИТ

За изчисляване на ЕБИТ се прилага методологията на Д. Ненков¹. Той намира променливата като разлика между приходите от дейността (описани по-горе) и разходите за дейността т.е. разходите по икономически елементи представени в отчета за доходите.

Методологията за изчисляване на темпа на изменение на променливата е аналогична (Виж Таблица 1).

Таблица 1 Изчисляване на темпа на изменение на променливи

	Променлива	2013	2012	2011	2010	2009	Средно значение
1	Сума на актива	17919	16168	14327	12909	10981	14460,8
2	Пх от дейността	2532	2465	2514	2691	2583	2557
3	Рх за дейността	1217	1173	1154	849	753	1029,2
4	T Δ sales	2,72%	-1,95%	-6,58%	4,18%	6,52%	0,98%
5	T Δ ЕБИТ (= Пх от дейността - Рх за дейността)	12,29%	16,00%	15,61%	21,67%	416,48%	96,41%
6	T Δ assets	10,83%	12,85%	10,98%	17,56%	18,06%	14,06%

2. ДЕФИНИРАНЕ СТАДИЙ НА ЖИЗНЕН ЦИКЪЛ

В следващата таблица 2 е представено сравнение на гореизчислените променливи. Таблица 2 е основа за дефиниране на стадия на жизнен цикъл на Варна Плод Ад. С „ДА” и „НЕ” се означават съответно изпълните и неизпълнените неравенства

Таблица 2 Неравенства

Стадий на жизнения цикъл на организацията (ЖЦО)	Критерий	Сравнение		
Раждане	$T_{sales} \geq T_{ЕБИТ}$;	0,98%	96,41%	не
	$T_{sales} \leq T_{assets}$;	0,98%	14,06%	да
	$T_{ЕБИТ} \leq T_{assets}$;	96,41%	14,06%	не
	$T_{sales} > 0$;	0,98%		да

¹ Вж. повече статия Съвременни модели за оценка на цели предприятия

	$T_{\text{EBIT}} > 0;$	96,41%		да
	$T_{\text{assets}} > 0$ или $T_{\text{sales}} < T_{\text{EBIT}};$	14,06%	0	да
	$T_{\text{EBIT}} < T_{\text{assets}};$	96,41%	14,06%	не
	$T_{\text{sales}} < T_{\text{assets}}$	0,98%	14,06%	да
Ръст	$T_{\text{sales}} > T_{\text{EBIT}};$	0,98%	96,41%	не
	$T_{\text{sales}} > T_{\text{assets}};$	0,98%	14,06%	не
	$T_{\text{EBIT}} < T_{\text{assets}}$	96,41%	14,06%	не
Зрялост	$T_{\text{sales}} \leq T_{\text{EBIT}};$	0,98%	96,41%	да
	$T_{\text{sales}} > T_{\text{assets}};$	0,98%	14,06%	не
	$T_{\text{EBIT}} > T_{\text{assets}}$ или $T_{\text{sales}} < T_{\text{EBIT}};$	96,41%	14,06%	да
	$T_{\text{sales}} < T_{\text{assets}};$	0,98%	14,06%	да
	$T_{\text{EBIT}} > T_{\text{assets}}$	96,41%	14,06%	да
Спад	$T_{\text{sales}} < 0;$	0,98%		да
	$T_{\text{EBIT}} < 0;$	96,41%		не
	$T_{\text{assets}} < 0$ или $T_{\text{sales}} < 0;$	14,06%		не
	$T_{\text{EBIT}} < 0;$	96,41%		не
	$T_{\text{assets}} > 0$	14,06%		да

Съгласно Таблица 2 може да се посочи, че компания Варна Плод АД не се намира нито в стадий Ръст, нито в стадий Спад. Най-много неравенства са изпълнение във връзка със стадий **ЗРЯЛОСТ**. Също така са налице и признаци, че Варна Плод АД е в стадий Раждане.

Съгласно таблица 3 на базата на абсолютните величини на показателите може да се посочи, че Варна Плод Ад се намира във фаза **ЗРЯЛОСТ** - компания,растяща със средни темпове. С други думи, Варна Плод АД е здрава компания, която генерира CFO достатъчен за финансиране на ежедневната дейност и има малки инвестиции в развитието, изплащат се дългове. Това се отнася за изчислените средни показатели за периода 2009-2013 и само за 2010г. и 2011г.

За 2012г. и 2013г. Варна Плод изпълнява критериите за стадий на РЪСТ. Положителен поток от оперативна дейност, но не е достатъчен за финансиране на всички инвестиции.

Табл. 3 Нетни парични потоци							
№	Дейност	2013	2012	2011	2010	2009	Средно значение
1	Оперативна дейност	1091	1111	1004	1513	1665	1276,8
2	Инвестиционна дейност	-993	-997	-689	-5855	181	-1670,6
3	Финансова дейност	0	0	-4	-16	-16	-7,2
4	Темп на растеж на ПП от оперативна дейност	- 1,80%	- 10,66%	- 33,64%	- -9,13%	- -9,17%	- -8,62%
5	Темп на растеж на ПП от инвестиционна дейност	- 0,40%	- 44,70%	- 88,23%	- 3334,81%	- 145,48%	- -704,84%
6	Темп на растеж на ПП от финансова дейност	0,00%	100,00%	- 75,00%	- 0,00%	- 102,40%	- -55,48%

И за 2009г. Варна Плод Ад се е намирала в Спад - положителни парични потоци от оперативна и инвестиционна дейност и отрицателен паричен поток от финансова дейност. Или вследствие Варна Плод АД генерира положителен паричен поток от оперативна дейност, но продава дългосрочни активи и инвестиции. Възможно го прави за да изплати дълг или да изкупи обратно акции.

От друга страна, по отношение на относителните показатели за темп на растеж, тенденциите в паричните потоци могат да се дефинират като неблагоприятни за анализираното предприятие Варна Плод АД – Варна.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Съгласно извършеният анализ въз основа на неконсолидираните финансови отчети на Варна Плод АД може да се обобщи, че компанията се намира във фаза Зрялост на своя жизнен цикъл.

На стадия на Зрялост, за продължаващия бизнес се крие риска от промяна, поради натиск от конкуренти, инвеститори и клиенти с оглед предсказване на бизнес кризи.

За да се избегне спад, Варна Плод АД може да предприеме различни коригиращи действия в стадия на Зрялост с оглед преминаване в нов цикъл на развитие, или поне да предотврати излизане от бизнеса. В началото на стадия на Зрялост, както и анализ на Варна Плод АД показва, компанията може да е изправена пред риска от Спад